

Spodnještajarskim učiteljem.

(Beseda dobrega tovariša.)

Nova struja v našem stanu ni od včeraj. Dolgo že so se zbirali curki, toda pod skorjo, ki je nevesčim očem prikrivala bližajočo se katastrofo. Tajni proces so pospeševali razni faktorji, izmed njih gotovo najbolj liberalni strokovni in nestrokovni časopisi, poslušajoč se onih sredstev, ki so obljubovala najboljši uspeh: povišanje plač, povzdiga stanovske časti in pa strah pred hlapčevanjem duhovnikom.

Prišel je Horvatek ter z železnim drogom siloma predril skorjo, da se je struja mogočno izlila na dan, ki sedaj dere v nestevilnih panogah čez drn in strn. Prvi hip je bilo vse konsternirano in dolgo je trebalo, da se je najsrčnejši ojunačil, vzeti orodje v roke ter tudi sodruga dramiti na obrambo pred divjim elementom.

Prvi čin je bil, da je 7. kimovca letošnjega leta Slov. Gospodar stvarno poročal o nazorih, ki jih je Horvatek razvijal v Ptuj, in da je učitelje pred krivim propovednikom blagohotno svaril. To pa je pouzročilo pri pristaših Horvatkovih tako strašen krik, kakor če plamen udari skoz streho, in od tistihmal liberalno slovensko časopisje ne le ni se pomirilo, ampak v strasti je drvelo naprej s tako silo, da je, kakor bi bilo po zdravi človeški pameti soditi, že danes dospelo na vrhunec; saj dalje ne gre.

V dokaz tistim, katerim časopisi niso na razpolago, le par primerov iz člankov, ki so pisani v obrambo Horvatkovih idej. Duhovniki se imenujejo v Slov. Narodu: «Dobro rejeni epikurejci, katoliško-narodni inkvizitorji» in kar je enakega lepega. Domoljuba, ki je samo starišem stvarno dosedanji boj kratko načrtal, pove «Slov. Narod «v hinavsko lice, da je tako pisarenje falotsko in lumparsko». O vernih učiteljih je pisal isti list: «O učiteljih niti ne govorimo, ker predobro poznamo nagibe, ki delajo starim devicam simpatijo do obratih, od vina rudečih obrazov». In o učiteljici, ki je po Horvatkovem govoru v Ptuj bila toli pogumna, da je govorniku pred vsem zborom ugovarjala, je pisal Slov. Narod, ker jo je sumničil, da je Horvatkovo modrost «izdala» Slov. Gospodarju, da «iz župniške skledre srebrije svoje besede» in «da na kolenih župnikovih sedeč, se navzame novih sil za svoje izdajsko postopanje.» Kdor je to pisal, je dobro vedel, da na Spodnjem Štajarskem ve vsak učitelj in še marsikateri drugi, na koga merijo te besede. Tako daleč je torej šla strast, da se pred svetom name-

noma blati ubogo deklet, ki se ne more braniti in ki je po svojem verskem in moralnem življenju vzorno, tako vzorno, da mu dopisovalec Slov. Naroda gotovo ni vreden odvezovati črevljev jermene. Ali se surovost Horvatkovcev še da stopnjevati?

Tudi v stvarnem, sodim, se ne da iti dalje. Mar ne, če pa se zahteva, kakor je Slov. Narod pisal, da se «naboženstvo naj povrne tja, kjer mu je mesto, to je v cerkev, v šoli pa naj vlada veda?» Potemtakem šola še sploh vzgajati ne bi smela, da ne rečemo, versko vzgajati. Kdo bi torej naj človeka, ki je vzgoje potrebno bitje, vzgajal namesto starišev, ki se s tem poslom ne utegnejo toliko baviti? Taka trditev je vendar jasna blaznost, naj se motri od te ali one strani. Kako hočeš iz otroka narediti človeka, če ne po vzgoji? Kako hočeš otroka dobro vzgojiti, če ne na verski podlagi? Človek bi djal, ta izjava Slov. Naroda je proizvod bolne fantazije nekega nesrečnega pisca. Ali temu ni tako; v vseh «pedagogičnih» člankih se varira ta motiv z naporom vseh duševnih sil. Jasneje nam postane ta žalostna prikazen, če se spomnimo, da je pri zadnjem zborovanju štajarskega «Lehrerbunda» v Gradeu Horvatek govoril v čisto socijalnodemokratskem smislu, in da je dobro znani Killer slovesno zatrjeval, da «se bodo učitelji borili rama ob rami s socijalnimi demokrati». Sicer pa piše list, ki je sedanje prikazni pripravljal, t. j. Steirische Schul- und Lehrzeitung, ki ga vsak «Jungovec» ve na pamet, v tem smislu že par let. Še celo «Popotnik, katerega naloga bi bila, da kot strokovni list take blasfemije odločno zavrne, je začel bloditi, le vere je človeku treba, ne pa verstva. Torej proč s cerkvijo in z verskimi družbami sploh, proč z zakramenti, vsak si svojo vero naj priredi, kakor si jo sam hoče. Da, da, do Popotnika od nekdanj nisem imel zaupanja, ali v tem učiteljskem gibanju se je pokazal v pravi luči in je, dokazal, da svoje velike, vzvišene naloge ne ume.

Dosti. Dognal sem, da je vzgojno vprašanje stvarno kakor formalno pri nas pokazalo take izrodke, da nas slovenskih učiteljev mora biti sram pred vsem poštenim svetom, zajedno pa tudi, da je zadnji čas, da tovariši, ki glave še niso izgubili in so si srce nepopačeno ohranili, odločno nastopijo ter žrtvujejo vse moči, da ustvarijo zopet zdrave razmere. Zagotovijo si hvaležnost slovenskega ljudstva, pa tudi našega stanu, brez izjeme, tudi onih, ki jim bodo še sedaj najhujši nasprotniki. Glas našega vernega naroda, ki se je zadnji čas že opetno zaslišal zoper po-

čenjanje nevernih mu učiteljev, naj se ne presliši, bilo bi za naš stan zelo hudo. Vsak izmed nas ve, kako težavno si je priboriti le količkaj ugleda in simpatije, in to bi najlahkomiselno zavrgli? Naj si pa tudi blagi tovariši predstavljajo naroda usodo, ki ga čaka, ako se mu podkopljejo verska tla; z vero propade morala, z moralo narod. In končno. Toliko let je naša politika bila obupna, ker so bili vsi poskusi, narod vzdramiti, zaman, in še le zadnji čas se je posrečilo največjemu naporu, da je zavednost jela se ustanavljati tudi v najnižjih slojih — in zdaj, ravno zdaj ko so torej upa zvezde komaj jela nam sijati, in ko je za vsakega, ki se za narodno delo izgubi, tako škoda, kakor ni bilo nikdar, zdaj bi v učiteljskem stanu, v tistem, ki je zraven duhovniškega narodu glavna opora, jeli narodni delavci odpadati kar trumoma! Ne, Bog, ki mu je v srcu pobožni narod slovenski, bode svoje ljudi zbral in pretečo nesrečo odvrnil!

Vendar še nekaj. Trije faktorji so, ki imajo določiti, kakšna naj je šola: pred vsem stariši, potem pa cerkev in država, mi učitelji le v toliko, v kolikor smo stariši. Naša naloga in dolžnost je torej le izvrševati to, kar so imenovani činitelji določili. Ti pa so ravno v tem, kar nektere «mlade» duhove vznemirja, vsaj doslej edini in se z onimi ne zlagajo. Mimo tega, da nimamo pravice določbe izvrševati, kakor se nam ljubi, tudi nimamo ne več in ne manj moči, stvar izpremeniti, kakor vsak plačevalec davka. Čemu torej ljudstvo po nepotrebnem razburjati? Dajmo mu, kar je njegovega, in Bogu, kar je božjega!

Tovariši možje, stopimo na noge in storimo, kar nam veleva rodoljubje, stanovska čast in previdnost! Po mojem nemerodajnem mnenju bi bilo to-le umestno: Vsi, ki nismo pod praporom Horvatkovim, zberimo se ter izrecimo zoper postopanje tovarišev — jungovcev odločen protest, da se narod zopet pomiri; nadalje pa se posvetujemo o korakih, ki nas utegnejo zopet dovesti do bratskega jedinstva med nami in z narodom.

Državni zbor.

Dunaj, dne 20. oktobra.

Volitev prvega podpredsednika.

Dan zmage! Desnica je pokazala svojo trdno moč. Vladi se ni posrečilo, je razbiti. Levičarji so vprašali desnico, ali je voljna njim prepustiti mesto prvega ali drugega pod-

Listek.

† Dr. Frane Janežič.

Smrt, ti si grozna, nevsmiljena! Vsako živo bitje se te boji in trepeče pred teboj. Črviček v prahu in ponosni orol v zračnih visočinah, nežni otrok v zibelci in sivi starček, vse se trese pred teboj. Vendar — najgrozovitejša se nam zdiš, ako vlomiš cvetlico, kateri se še lepa prihodnjost obeta, ako človeka umoriš, ki je imel še zlato bodočnost pred seboj. Smrt — ti si grozna!

Tako si strahovito pobrala našega preljubega dr. Franca Janežiča. Solzi se nam okó in srce se nam žalosti topi ob prenanem grobu! O vé groba temna vrata, ste se li morala za njega že sedaj odpreti?!

V nadepolnem cvetu možkih let je še bil dr. Fr. Janežič. Dne 1. oktobra 1866. l. je bil rojen v Župelevcih, v znani vasi kapelske župnije blizu Brežic, poleg slavnih bizeljskih goric. Stariši so mu bili imenitni veleposestniki, stare slovenske korenine, ki že od nekdanj slovi po vsej okolici. Oče so mu že umrli, mati še živijo. Ljudsko šolo je obiskoval v rojstni župniji v Kapelah, nekaj časa tudi v Brežicah, latinske šole pa v Mariboru, kjer je bil od drugega razreda

naprej v dijaškem semenišču. Učil se je vedno izvrstno in je bil vsak tečaj odlikovan. Bil je od narave zelo nadarjen, učil se je prav lahko, razum in spomin sta mu bila izborna razvita. Zraven javnega poduka v šoli, gojil je jako marljivo zasebno izobrazbo; učil se je več jezikov in mnogo, mnogo zgodovine čital. V tem si je že na gimnaziji pridobil obširno vsestransko znanost, bil je ponos svojih učiteljev, ki so na-nj s posebnim veseljem se ozirali. L. 1886. je gimnazijo dovršil z odličnim zrelostnim izpitom.

Ker je bil tihe narave, velik prijatelj blažene samote, sklenil je stopiti potem v samostan. Šel je v Admont na Gorenje Štajersko, kjer so z veliko radostjo sprejeli tako izbornega učenca, ki se je hotel posvetiti staroslavnemu benediktinskemu redu. Vendar je na prigovarjanje svojih bivših učiteljev, ki so ga hoteli za lavantinsko škofijo pridobiti, že čez 3 mesece samostan zapustil ter je vstopil v Mariboru v bogoslovje. Kakor v gimnaziji, se je tudi tukaj odlikoval po izvanredni nadarjenosti in marljivosti. Že po dokončanem tretjem letniku je bil 11. julija 1889 od celovškega knezoškofa dr. Kahna v duhovnika posvečen. Drugo leto, dovršivši bogoslovske nauke, je bil v Slov. Bistrici nastavljen za kaplana, a že čez dva meseca je moral zapustiti krasen kraj, v katerem si je

bil hitro vsa srca pridobil. Milostl. knezoškof dr. Mih. Napotnik so ga poslali na Dunaj, da bi tam v slovečem zavodu Augustineju dovršil višje bogoslovske nauke. Čez dobri dve leti je postal doktor bogoslovja.

L. 1893. je bil nastavljen kot naslednik šolskega svétnika Ivana Krušica za veroučitelja in profesorja na celjski gimnaziji. Z veliko vnemo je poučeval izročeno mladino. Njegova obširna izobrazba je pripomogla, da so učenci z velikim veseljem in občudovanjem poslušali svojega tako odličnega profesorja. Ne le krščanski nauk, tudi slovenščino in modroslovje je temeljito prednašal.

Njegovo delovanje je bilo jako uspešno in blagoslovljeno. Postal je ljubljeneč svojih učencev in ponos svojih profesorjev-tovarišev. Vse ga je odkritosrčno ljubilo in visoko spoštovalo.

Upati je bilo, da bo še veliko dobrega storil na gimnaziji in še lepše vspehe dosegel. Toda ljubi Bog je sklenil, v cvetu možkih let ga poklicati k sebi v boljše življenje, v srečno večnost.

Bolehal je že dalje časa na srčni hibi. V Gorici in Iki je lani iskal zdravja ter je res prav dobro okrevljal. A vendar se je čutil vedno bolanega in večkrat je rekel, da bo kmalu in nagloma vmrl.

predsednika. Odgovorilo se njim je: mesto prvega podpredsednika postane naše; a sedež drugega podpredsednika se prepusti levičarjem. Velika težava pa se je pokazala na desnici, kdo naj se postavi na sedež prvega podpredsednika. Naša krščanska slovanska narodna stranka je zahtevala odločno, da se ima zopet izvoliti dr. Ferjančič. A temu so se upirali katoliški Nemci in pa Poljaki; slednji so se bali, da s Ferjančičem ne bi zmagali. Po dolgotrajnih sejah in vsestranskih obravnavah se vendar ni mogla doseči edinost. Ob 11. uri bi se imela začeti seja; a desničarske stranke so se še vedno posvetovale. Še le ob 1/4. uri popoldne smo izvedeli, da pri zdajšnjih razmerah je najboljša, da se izvoli na to mesto Poljak. Poljaki so se odločili za dr. Pientaka. Levičarji so pa zahtevali moža iz svoje srede in sicer najbolj strupenega in Slovanom sovražnega Pradeta. Nikdar še ni došlo h kateri volitvi toliko poslancev, kakor k današnji. Levičarji so brzojavili v četrtek 19. oktobra na vse strani, da pozovejo vse svoje ljudi skupaj. Oddalo se je 389 glasovnic; manjkalo je torej od 425 poslancev: 36. Nepopisanih listnic je bilo 10: 197 glasov je dobil naš kandidat dr. Pientak; nasprotnik Prade 165. 15 socialnih demokratov je glasovalo za socija Steinerja; 1 glas je dobil dr. Ferjančič in 1 glas Bilinski. Nepopisno je bilo veselje na desnici; a levičarji so vsi potrti zbežali iz zbornice.

Ko se seja zopet začne in naznani predsednik izid volitve ter pokliče dr. Pientaka, naj se vsede na njegovo desnico, so začeli levičarji kruti in divjati, da se je tresla zbornica. Dr. Pientak pa ni mož, da bi se vstrašil teh divjakov, stopi na svoj sedež ter povzame besedo, da pozdravi zbornico ter se njej zahvali za to veliko čast. Med celim govorom so divjaki kričali, kakor l. 1897 in 1898 ter pokazali, da so še zmeraj kar so bili, nepopoljšljivi divjaki. Izid te volitve je zategadelj tako vesel, ker je desnica pokazala, da je še vedno složna in da bo imela odločilno besedo, naj bo to vladi in levičarjem po volji ali ne. Desnica je hotela mesto drugega podpredsednika prepustiti levičarjem; a za to mesto niso marali in volitve se niso marali udeleževati. Oddanih je bilo 176 glasovnic; 169 glasov je dobil dozdajšnji drugi podpredsednik Lupul. Ta se zahvali; levičarji so se vzdali v svojo osodo ter molčali. Po izidu so sledile dveh rediteljev in 12 zapisnikarjev. Naslednji predlog: Z ozirom na to, da se po povodnji in toči v mnogih krajih pomaga, naj se v prihodnosti tudi izdajo 36 udov, katerim se imajo

Čudno — prorokoval je... lepo se v srcu pravega moža nedeljek, dne 16. oktobra t. l. ... učenost in angeljska pobožnost in angeljska pobožnost in angeljska pobožnost, kar je spletno... tudi mož jeklene značajnosti, den storil. — Drugi dan je šel ves... nepov, zvišenih načrtov; omahljivost... ni poznal, odločen, krepek je bil v vsem svojem dejanju in nehanju.

Tako hitra in nenavadna smrt je vzbudila največjo žalost pri profesorjih in učencih. Celo celjsko mesto je pretresla grozna novica, ki se je hitro razširila daleč okoli. V četrtek, 19. oktobra bil je pogreb. Celje že dolgo tako lepega in velečastnega ni videlo. Ob devetih so se začela v župnijski cerkvi, v katero so bili prenesli truplo predragega ranjkega, mrtvaška opravila. Pridigo je imel č. g. dr. Anton Medved, profesor iz Maribora, Janežičev stanovski tovariš in zvesti prijatelj. V njej je opisal življenje obžalovanega pokojnika, ter posebno učencem celjskih gimnazij priporočal tri krasne lastnosti, ki so se čudovito lesketale v srcu ranjkega profesorja: pobožnost, učenost in značajnost. Ranjki je bil pobožen, v resnici bogoljuben duhovnik, ki je vse svoje dolžnosti do Boga in do sv. vere spolnjeval z ganljivo natančnostjo. A zraven je bil velik, velik učenjak, temeljito izobražen ne le v duhovskih, temveč tudi v posvetnih vedah.

predlogi zastran poškodovanih. Poslanci, ki so vložili te nujne predloge, naj se pokličejo v sejo tega odseka kot strokovnjaki, da razložijo vso škodo. Ta predlog se je sprejel soglasno. Prihodnja seja bo v torek 24. t. m.

Razburjenost na Češkem.

Slovanska kri se preliva na Češkem. Češki narod se ne more pomiriti, ker so se mu z odpravo jezikovnih naredb vzele velevažne narodne pravice. Ljudska nevolja je po nekaterih krajih izredno velika. Toda vladni organi ne gledajo teh nemirov tako hladno, kakor so gledali nemire Prusakov. V Holešovi so pokale že tudi puške na Slovane. Trije so ubiti, blizu 20 jih je ranjenih. Slovanska kri se preliva!

Kontrolni shodi.

Človeku že preseda, če mora vedno in vedno čitati, kako se slovanskim rezervistom vsiljuje nemščina. Saj nas nemščina ne more ne časno ne večno srečnih storiti. V Skuču na Češkem je bil na kontrolnem shodu zaprt neki rezervist, ker se je oglasil česki. Proti zaporu so navzočni župani odločno ugovarjali in potem odšli. Reservisti, katerih je bilo 208, so na to začeli ogorčeni prepevati slovanske pesmi. Mi razumemo ogorčenost slovanskih mladeničev.

Razpor na Kranjskem.

Žid Penizek, ki je stalen dunajski poročevalec liberalnega «Slovenskega Naroda» v Ljubljani, je poročal temu listu, da je vodja katoliško-narodne stranke na Kranjskem, dr. Šušteršič, preprečil izvolitev dr. Ferjančiča podpredsednikom državne zbornice. Vedel je povedati, da je pisal dr. Šušteršič pisma nemškemu konservativnim poslancem, v katerih jim odsvetuje voliti dr. Ferjančiča, ker je neki brezveren človek in zagrizen sovražnik duhovnikov. Dokazalo se je, da je dr. Šušteršič v tej reči popolnoma nedolžen in da si je žid Penizek celo stvar izmislil. Sramota, da ima slovanski list žida za poročevalca, še večja sramota, da ima takega žida!

Vojska v Južni Afriki.

Če je verjeti angležkim poročilom, se je zgodil Burom v vojski z Angleži. V bitki so bili premagani, njih vodja je bil ranjen in je že umrl, mnogo vojakov je bilo ranjenih. A angležka poročila ne morejo biti tudi izguba na angležki strani.

Po mrtvaški maši bil je sprevod na okoliško pokopališče. Velikanski je bil. Nad toliko vdeležbo se je vse čudilo. Spremljali so nepozabljivega profesorja k zadnjemu počitku: vsi učenci obeh gimnazij, ki so mu bili kupili dragocene, prelepe vence, vsi profesorji, zastopnik deželnega šolskega sveta iz Gradca, zastopniki celjskega mesta, več častnikov in 63 duhovnikov pod vodstvom g. opata Fr. Ogradija. Ljudstva iz mesta in okolice pa je bila nepregledna množica. Njegovi tovariši iz bogoslovja so pri pogrebu in pri maši prekrasno peli.

Potrti, v srcu presunjeni smo se ločili od hladnega groba, ki nam krije prerano vmrlega dr. Janežiča. Koliko oči se je grenko solzilo, koliko ust je ihté prosilo: Bog mu daj večni mir in pokoj!

Ogromna vdeležba pri pogrebu je jasno pričala, kako priljubljen je bil v vseh krogih. Moj Bog! zató pa je bilo slovo tako neizmerno težko od njega, ki si je pridobil srca tisočerih častilcev in občudovalcev.

Dopisi.

Z Murskega polja. Bratev smo opravili, a ne vprašaj, kako? Tako žalostno ni bilo od leta 82, ko je toča vse pobila. «In voda se je spremenila v kri»... deseterim egip-tovskim kaznim sestruje, ali bodi Bogu potoženo, nadkriljuje ednajstera: «Oidium Tuckeri». Tu, kjer so nekaj ob bratvi tako veselo prepevali, kjer so še lani tintam možnarji pokali, tu, kjer so pred par leti tako radi vabili in gostoljubno vsprejemali v gorice, v Ljutomerskih goricah, ki so ponos stajarske dežele, je letos skoraj vse tiho in vse povprek pobito.

Polovnjak «mošta» stane najsrečnejšega posestnika 125 fl. Pa poznam slučaje, da se je na 7 pljugov dobro, da skrbno obdelanih goric pridobilo 9, reci devet bren. Zdaj pa Ljutomerčan vino odda po 20 do 29 kr. liter. Ne vem, da bi se bili komu stroški povrnili. Pa le pridite, prijatelji, po ljutomersko vino! Vino je izvrstno in cena najboljšega 30 kr.

Kje naj vzame dandanes kmet denarje! Pšenica nič ne velja, z letošnjo ceno se niti stroški ne pokrijejo, za konje, pri katerih je dobil murski poljanec vsaj nekaj cvenka, v dnevih bicikla ne vpraša skoraj živa duša, z živino, oziroma govejerejo smo še na ničli; torej kje bomo vzeli potrebni denar, da ga ponese v davkarijo? Kdo bode pa kmetom plače povisal?

No, nekaj vsaj se je zgodilo. Našim vino-gradnikom se je odpisalo 3/4 davka. Kje bo pa vzel ali vkradel četrto četrtinko in še potrebn denar za obdelovanje goric — to bi še modrega Salomona spravilo v zadrego. Pa upajmo boljših časov! Nekaj poboljška našim goricam se nam je že obečalo, samo tega ne vem, bo li nam obljubljeno res v toliko korist, kakor smo upali mi, ali pa — drugim.

Prosile so skoraj vse občine ljutomerskega, ormoškega in gornje-radgonskega okraja deželni zbor za viničarsko šolo v Ljutomeru. Mnogo in veliko se je trudil naš poslanec. Ugodili so naši želji.

Trebalo je najeti hišo in posest za učitelja in učence; Nемеc po imenu in mišljenju je bil toli srečen, da so se ga usmili. Trebalo je najeti njivo za trsarstvo in sadjarstvo. Cvenska zadruga je ponujala izvrstno in kakor za to navlaš pripravno njivo. Celo gospodje iz Gradca so bili enega duha, ene misli; stvar je bila skoraj dokončana, pa na črno kavo pride ljutomerski župan in Kamensčanec, poštar Mauritsch, h krati je bila g. Reiterju, nemškemu nacionalcu, reč jasna, na cvensko

Da! Dr. Janežič je bil veselje in ljubezen svojih mnogobrojnih prijateljev; bil je dika in čast vseh duhovnikov lavantinske skofije, ki so ž njim izgubili pobožnega in uglednega uda; bil je preblagi oče in moder učitelj svojih učencev; bil je posebno sladko upanje in nepopisna ljubezen svoje matere in vse svoje spoštovane zlahte. Ah! Veliko smo vsi ž njim zgubili! Kdo nam bo izgubo povrnil? ...

Edino, kar nas tolaži, je naše trdno prepričanje, da mu bo večni Sodnik milostljiv zavoljo njegovih lepih čednosti. Ne slutimo zastoj, da imamo odslej novega prijatelja pred prestolom božjim! ...

Njegovo dušo smo vroče Bogu priporočili, njegovo telo smo zemlji izročili, njegov spomin pa ohranimo v globočinah zvestega srca, kjer se bo vedno, nepozabljivo lesketalo ime: dr. Fr. Janežič!

Posteno zaslužil. Star kmet narekuje oporoko: »Svoji ženi zapustim 5000 gld. Ste zapisali?« — Notar: »Da, toda Vaša žena še ni stara in se utegne drugič možiti. Kaj pa v tem slučaju?« — Kmet: »Če pa se zopet omoži, naj dobi 10.000 gld.« — Notar: »Kaj, dvakrat toliko?« — Kmet: »Seveda, ker posteno bode zaslužil, kdor jo bo vzel.«